

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 78/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. O. F., B., vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety a čl. 13 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Obvodného pozemkového úradu v T. (pôvodne konaním Pozemkového úradu v T. vedeným pod č. 1193/92), postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. BN-3 Ev/1/2002 a jeho uzneseniami z 5. mája 2003 a 19. februára 2007, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 19 CoE 72/03 a jeho uznesením zo 4. novembra 2003, ako aj jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoE/36/2008 a jeho uznesením z 18. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. O. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2008 doručená sťažnosť Mgr. O. F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného

porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety a čl. 13 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len ako „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) konaním Obvodného pozemkového úradu v T. (ďalej len „pozemkový úrad“), pôvodne konaním vedeným Pozemkovým úradom v T. pod č. 1193/92, postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. BN-3 Ev/1/2002 a jeho uzneseniami z 5. mája 2003 a 19. februára 2007, postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 CoE 72/03 a jeho uznesením zo 4. novembra 2003, ako aj jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoE/36/2008 a jeho uznesením z 18. apríla 2008.

Sťažovateľ v súvislosti s označením pozemkového úradu ako porušovateľa jeho práv namieta, že tento orgán nerozhodol o jeho oprávnenom nároku v nadväznosti na zrušenie rozhodnutia Pozemkového úradu v T. č. 1193/92 z 19. augusta 1992 (ktorého právnym nástupcom sa stal pozemkový úrad) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave – pobočky v Nitre č. k. 23 S 22/92-18 z 2. novembra 1992 o vydaní mu ním identifikovaného pozemku v zákonom ustanovenej lehote.

Sťažovateľ označuje za ďalšieho porušiteľa svojich práv krajský súd, a to z dôvodu, že voči sťažovateľovi vydal podľa neho nezákonné uznesenia na potvrdenie prvostupňového rozhodnutia č. k. BN-3 Ev/1/2002 z 5. mája 2003 a 19. februára 2007 v rozpore s právnou zásadou, že v tej istej veci možno rozhodnúť len raz (podľa sťažovateľa išlo o duplicitné rozhodnutia).

Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd a krajský súd konali v rozpore so zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“), keď zastavili ním označené konanie, pretože nepodal do šiestich mesiacov od podania návrhu na výkon rozhodnutia na súde aj návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona súdnemu exekútorovi a v tejto lehote o tom neupovedomil súd.

Sťažovateľ ďalej označuje za protiústavný § 372m ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v nadväznosti na zákon č. 229/1991 Zb.; považuje ho aj za rozporný s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušenie označených práv spája sťažovateľ s tým, že ak nie je rozsudok Krajského súdu v Bratislave – pobočky v Nitre sp. zn. 23 S 22/1992 z 2. novembra 1992 (v konaní, v ktorom bol sťažovateľ úspešný) vykonateľný, lebo súd neukladá v tomto konaní rozsudkom žiadnu povinnosť, tak potom je § 161 OSP a § 9 ods. 7 zákona č. 229/1991 Zb. v rozpore s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že si sťažovateľ musel v novom konaní „zadovažovať“ exekučný titul vo veci rozhodnutej podľa § 159 ods. 3 OSP, svedčí podľa neho o tom, že ide o neefektívnosť zákona a porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak podľa sťažovateľa súdy konali podľa Občianskeho súdneho poriadku tak, že rozsudok nebol vykonateľný, porušili jeho ľudské práva a základné slobody, pretože podľa neho každý rozsudok, ktorý je právoplatný, je aj vykonateľný.

Sťažovateľ petit na rozhodnutie formuluje takto:

„Základné právo podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ľudských právach a slobodách a čl. 13 uvedeného Dohovoru a čl. 1 Dodatkového Protokolu k Dohovoru v konaní č. k. BN-3 Ev/1/2002, vedenom na Okresnom súde Trenčín, rozhodnutím z 5. mája 2003 a z 19. 2. 2007, ako aj v konaní č. k. 19 CoE 72/03 a 5 CoE 36/2008 na Krajskom súde Trenčín rozhodnutím zo 4. 11. 2003 a 18. 4. 2008, porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky ruší podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ľudských právach a slobodách a čl. 13 uvedeného Dohovoru a čl. 1 Dodatkového Protokolu k Dohovoru uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 CoE 72/03 zo 4. 11. 2003 a 5 CoE 36/2008 a uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. BN-3 Ev/1/2002 z 5. mája 2003 a č. k. BN-3 Ev 1/2002 z 19. 2. 2007.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa rozsudku Krajského súdu v Bratislave - pobočka v Nitre z 2. novembra 1992 v konaní č. k. 23 S 22/1992 a čl. 1 Dodatkového Protokolu k Dohovoru, rozhodol v zmysle čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a čl. 13 uvedeného Dohovoru a čl. 1 Dodatkového Protokolu k Dohovoru o vydaní nehnuteľností zapísaných v katastri obce B. okr. B. v celých

výmerách majetkových podstát č. 122, 106, 107, 43, 20, 151, 209, 206, 214, 109, 15, 16, 17, 13, 52, 54, 29, 39, 28, 59, 58, 141, 173, 14, 21, 41, 42, 47, 103, 104, 105, 167, a 168 podľa stavu platného v čase, kedy uvedený rozsudok nadobudol vykonateľnosť, a nariaďuje Obvodnému pozemkovému úradu v T. ich prevod do vlastníctva Mgr. O. F., trvale bytom na... ul... v B., v pôvodnej alebo náhradnej výmere pôdy a v tej istej alebo primeranej bonite, do 15 dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia v Zbierke nálezov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Mgr. O. F., trvale bytom na... ul..., B., podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách v konaní č. 23 S 22/92 za prietahy v konaní finančné zadostučinenie vo výške 600.000,- Sk, ktoré zaplatí Krajský súd Trenčína, Okresný súd Trenčín, a Obvodný pozemkový úrad v T., každý vo výške 200.000,- Sk (slovom dvestotisíc slovenských korún), do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet Mgr. O. F.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Mgr. O. F., trvale bytom... B., podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách náhradu trov konania vo výške 14.500,- Sk (slovom štrnásťtisícpäťsto slovenských korún), ktoré zaplatí pomerne Krajský súd Trenčín, Okresný súd Trenčín, Obvodný pozemkový úrad v T. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet Mgr. O. F. “

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 2. septembra 2008 požiadal o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom, avšak svoje osobné a majetkové pomery nepreukázal.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05). V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu (I. ÚS 29/99, I. ÚS 23/00, II. ÚS 33/00) možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak sa sťažovateľ svojou sťažnosťou domáha takého konania, na ktoré ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je oprávnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v zákone.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

1. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu a pozemkového úradu.

Podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc

rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

Sťažovateľ mal proti rozhodnutiu pozemkového úradu, resp. proti jeho nečinnosti k dispozícii účinný právny prostriedok v správnom súdnictve, ktorý proti rozhodnutiu Pozemkového úradu v T. č. 1193/92 z 19. augusta 1992 aj využil a bol v tomto konaní, ako sám uvádza, úspešný. Čo sa týka namietanej nečinnosti pozemkového úradu, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ tiež mal a mohol sa domáhať nápravy v systéme správneho súdnictva.

Namietané porušenie práv sťažovateľa okresným súdom ústavný súd vychádzajúc z princípu subsidiarity uzavrel tak, že je tu ešte iný súd v systéme všeobecného súdnictva, na ktorý sa sťažovateľ mohol obrátiť opravným prostriedkom, ktorý tiež využil.

Aplikujúc čl. 127 ods. 1 ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľa pre nedostatok právomoci.

2. Sťažovateľ namietal aj porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 19 CoE 72/03 a sp. zn. 5 CoE/36/2008 a jeho uzneseniami, a to uznesením zo 4. novembra 2003 vydaným v prvom z označených konaní a uznesením z 18. apríla 2008 vydaným v druhom z označených konaní.

Ústavný súd zistil, že konanie vedené pod sp. zn. 19 CoE 72/03 bolo právoplatne skončené rozhodnutím zo 4. novembra 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. decembra 2003, a konanie vedené pod sp. zn. 5 CoE/36/2008 bolo právoplatne skončené 1. júla 2008. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 2. septembra 2008.

V prípade namietaného porušenia práv sťažovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. 19 CoE 72/03 ústavný súd uvádza, že vzhľadom na čas právoplatného skončenia konania (4. decembra 2003) a dátum doručenia sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu

(2. septembra 2008) bola sťažnosť doručená ústavnému súdu až 2. septembra 2008. Znamená to, že bola doručená po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu upravenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti ako podanú oneskorene.

V súvislosti s namietaným porušením práv sťažovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoE/36/2008 a uznesením vydaným v tomto konaní 18. apríla 2008 ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ dodržal dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti. Ústavný súd preto skúmal, či namietané konanie a označené uznesenie sa vyznačujú takými nedostatkami, ktoré by mohli signalizovať prípadné vyslovenie porušenia práv sťažovateľa po prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ argumentuje vzájomným nesúlalom právnych predpisov, a to zákonom č. 229/1991 Zb. a Občianskeho súdneho poriadku. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že podľa čl. 125 ods. 1 ústavy má právomoc konať o súlade právnych predpisov v osobitnom type konania v prípadoch tam uvedených, a nie v inom type konania, ako je napríklad konanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Podľa čl. 125 ods. 1 ústavy nemá však ústavný súd právomoc ani v konaní o súlade právnych predpisov konať o „vzájomnom“ súlade právnych predpisov rovnakého stupňa právnej sily. Ústavný súd preto odmietol túto časť sťažnosti v súlade s doterajšou judikatúrou podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Vzhľadom na subsidiárnu právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a vzhľadom na to, že ústavný súd už o predchádzajúcich častiach sťažnosti sťažovateľa rozhodol tak, že ich odmietol, bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších otázkach, ako aj o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu advokáta na účely konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2009